

URANTIJOS KNYGA

III DALIS. URANTIJOS ISTORIJA

685 puslapis

60 DOKUMENTAS - URANTIJA ANKSTYVOSIOS SAUSUMOS GYVYBĖS EROJE

IŠSKIRTINĖS jūrinės gyvybės era pasibaigė. Sausumos iškilimas, vėstanti pluta ir vėstantys vandenynai, sumažėjęs ir dėl to pagilėjęs jūros, kartu su didžiuliu sausumos padidėjimu šiaurinėse platumose, visa tai smarkiai prisidėjo prie pasaulio klimato pakitimo visuose regionuose, esančiuose toli nuo ekvatoriaus zonos.

Ankstesniosios eros paskutinės epochos buvo iš tikrųjų varlių amžius, bet šitie sausumos stuburinių protėviai, išgyvenę labai sumažintu skaičiumi, daugiau nebeviešpatavo. Po ankstesniojo biologinių sukrėtimų periodo rūščių išmėginimų išliko labai nedaug rūšių. Net sporiniai augalai beveik išnyko.

1. ANKSTYVASIS ROPLIŲ AMŽIUS

Šito periodo erozinės nuosėdos didžiąja dalimi buvo konglomeratai, skalūnas, ir smiltainis. Gipsas ir raudoni sluoksniai per visas šitas nuosėdas tiek Amerikoje, tiek Europoje rodo, kad šitų žemynų klimatas buvo sausas. Šituos sausringus rajonus veikė didžiulė erozija nuo smarkių ir periodiškų liūčių, prapliupdavusių ant aplinkinių aukštumų.

Nedaug suakmenėjusių iškasenų yra surandama šituose sluoksniuose, bet galima pastebėti daug pėdsakų, kuriuos sausumos ropliai paliko smiltainyje. Daugelyje regionų šito periodo tame vieno tūkstančio pėdų storio raudono smiltainio klode nėra jokių suakmenėjusių iškasenų. Sausumos gyvulinė gyvybė tebebuvo tik kai kuriose Afrikos dalyse.

Šitų nuosėdų storis svyruoja nuo 3.000 iki 10.000 pėdų, net siekia 18.000 pėdų Ramiojo vandenyno pakrantėje. Vėliau lava buvo priversta tekėti tarp daugelio šitų

sluoksnių. Hudsono upės uolynas buvo suformuotas bazalto lavą išstumiant tarp šitų triaso sluoksnių. Ugnikalniai aktyviai veikė įvairiose pasaulio dalyse.

Šito periodo klodai gali būti surandami visoje Europoje, ypač Vokietijoje ir Rusijoje. Anglijoje naujasis raudonasis smiltainis priklauso šitai epochai. Kalkakmeniai susidarė pietinėse Alpėse dėl jūrų įsiveržimo, ir dabar gali būti matomi kaip tų regionų savotiškos dolomitinių kalkakmenių sienos, keteros, ir stulpai. Šitas sluoksnis gali būti užtinkamas visoje Afrikoje ir Australijoje. Kararinis marmuras susidarė iš tokių modifikuotų kalkakmenių. Iš šito periodo nieko nebus surandama Pietų Amerikos pietiniuose regionuose, nes šita kontinento dalis išliko po vandeniu, ir dėl to turi tiktai vandeninį arba jūrinį klodą, kuris yra susijęs su ankstesnėmis ir vėlesnėmis epochomis.

686 puslapis

Prieš 150.000.000 metų prasidėjo pasaulio istorijos ankstyvosios sausumos gyvybės periodai. Gyvybė, apskritai, laikėsi nekaip, bet geriau negu įtemptos ir priešiškos jūrinės gyvybės eros pabaigoje.

Kada prasideda šita era, tada Šiaurės Amerikos rytinė ir centrinė dalys, Pietų Amerikos šiaurinė pusė, didžioji dalis Europos, ir visa Azija yra gerokai iškilusios virš vandens. Šiaurės Amerika pirmą kartą yra geografiškai izoliuota, bet neilgam, nes greitai iškyla Beringo sąsiaurio sausumos tiltas, sujungdamas šį kontinentą su Azija.

Didelės įdubos susidarė Šiaurės Amerikoje, lygiagrečiai su Atlanto ir Ramiojo vandenynų pakrantėmis. Pasirodė didysis rytinio Konektikuto sprūdis, galiausiai vienas šonas nugrimzdo dvi mylias. Didelę dalį šitų Šiaurės Amerikos įdubų vėliau užpildė erozinės nuosėdos, kaip ir daugelį gėlo ir sūraus vandens ežerų kalnų regionuose. Vėliau, šitas užpildytas sausumos depresijas smarkiai iškėlė lavos tekėjimai, kurie vyko po žeme. Daugelio regionų suakmenėję miškai priklauso šitam periodui.

Ramiojo vandenyno pakrantė, paprastai iškilusi virš vandens per kontinentinius nugrimzdimus, slinko žemyn, išskyrus Kalifornijos pietinę dalį ir didžiulę salą, kuri tuomet egzistavo ten, kur dabar yra Ramusis vandenynas. Šita senovės Kalifornijos jūra buvo turtinga jūrine gyvybe ir tęsėsi rytų kryptimi, susijungdama su vidurio vakarų regiono senuoju jūros baseinu.

Prieš 140.000.000 metų, *staiga* ir tikrai teturėdami dviejų ikiroplinių protėvių rūšis, kurios išsivystė Afrikoje ankstesniosios epochos metu, pasirodė ropliai visiškai išsivysčiusioje formoje. Jie vystėsi sparčiai, netrukus iš jų išsivystė krokodilai, žvynuotieji ropliai, ir galiausiai tiek jūrinės gyvatės, tiek ir skraidantys ropliai. Jų pereinamieji protėviai sparčiai išnyko.

Šitie greitai besivystantys ropliniai dinozaurai netrukus tapo šito amžiaus monarchais. Jie deda kiaušinius ir iš visų gyvūnų išsiskiria savo mažomis smegenimis,

turėdami smegenis, kurios sveria mažiau negu vieną svarą, turi valdyti kūną, kuris vėliau svėrė net iki keturiasdešimties tonų. Bet ankstyvieji ropliai buvo mažesni, mėšėdžiai, ir vaikščiojo kaip kengūros ant užpakalinių kojų. Jie turėjo tuščiavidurius kaip paukščių kaulus, o vėliau išsivystė tik trys pirštai ant jų užpakalinių kojų, ir didelė dalis jų suakmenėjusių kojų pėdsakų buvo klaidingai palaikyta gigantiškų paukščių pėdsakais. Vėliau, išsivystė žolėdžiai dinozaurai. Jie vaikščiojo keturiomis kojomis, o viena šitos grupės atšaka turėjo apsauginį šarvą.

Praėjus keliems milijonams metų, pasirodė pirmieji žinduoliai. Jie neturėjo placentos, ir greitai išnyko; neišliko nė vieno. Tai buvo eksperimentinės pastangos pagerinti žinduolių rūšis, bet Urantijoje jos žlugo.

Šito periodo jūrinė gyvybė buvo skurdi, bet greitai praturtėjo, kada išsiplėtė jūra, o šis išsiplėtimas vėl suformavo ilgas seklių vandenų pakrantes. Kadangi daugiau seklių vandenų buvo aplink Europą ir Aziją, tai turtingiausi suakmenėjusių iškasenų klodai turi būti surandami aplink šituos kontinentus. Šiandien, jeigu jums tektų studijuoti šito amžiaus gyvybę, tai tyrinėkite Himalajų, Sibiro, ir Viduržemio jūros regionus, o taip pat Indiją ir Ramiojo vandenyno baseino pietinės dalies salas. Jūrinės gyvybės ryškus bruožas buvo ta gausybė gražių amonitų, kurių suakmenėjusios liekanos yra surandamos visame pasaulyje.

Prieš 130.000.000 metų jūros buvo labai mažai pasikeitusios. Sibirą ir Šiaurės Ameriką jungė Beringo sąsiaurio sausumos tiltas. Turtinga ir unikali jūrinė gyvybė pasirodė Ramiojo vandenyno Kalifornijos pakrantėje, kur daugiau negu vienas tūkstantis amonitų rūšių išsivystė iš aukštesnių galvakojų rūšių. Šito periodo

687 puslapis

gyvybės pasikeitimai buvo iš tikrųjų revoliuciniai, nepaisant to, kad jie buvo pereinamieji ir palaipsniai.

Šitas periodas apėmė daugiau negu dvidešimt penkis milijonus metų, ir yra žinomas *triaso* vardu.

2. VĖLESNIS ROPLIŲ AMŽIUS

Prieš 120.000.000 metų prasidėjo roplių amžiaus nauja fazė. Šito periodo didžiulis įvykis buvo dinozaurų evoliucija ir nykimas. Sausumos gyvulinė gyvybė pasiekė savo didžiausią išsivystymą, dydžio požiūriu, ir iš tiesų išnyko nuo žemės paviršiaus iki šito amžiaus pabaigos. Dinozaurai išsivystė visokių dydžių, pradedant tokiomis rūšimis, turėjusiomis mažiau negu dvi pėdas ilgio, ir baigiant milžiniškais nemėšėdžiais dinozaurais, septyniasdešimt penkių pėdų ilgio, kuriems dydžiu niekada neprilygo jokie kiti gyvi tvariniai.

Didžiausi dinozaurai atsirado vakarinėje Šiaurės Amerikoje. Šitie milžiniški ropliai yra palaidoti po visus Uolinių kalnų regionus, išilgai Šiaurės Amerikos visos Atlanto vandenyno pakrantės, vakarinėje Europoje, Pietų Afrikoje, ir Indijoje, bet ne Australijoje.

Šitie masyvūs tvariniai tapo vis mažiau aktyviais ir silpnesniais, kada jie augo vis didesni ir didesni; bet jiems reikėjo tokio milžiniško kiekio maisto, ir žemėje jų buvo tiek daug, kad tiesiogine prasme jie mirdavo iš bado ir išnyko—susidoroti su tokia situacija jiems trūko intelekto.

Iki šito laiko didžioji dalis Šiaurės Amerikos rytinių regionų, kurie ilgą laiką buvo iškilę, nusmuko žemyn ir buvo nuplauta į Atlanto vandenyną taip, kad pakrantė nusidriekė į išorę keliais šimtais mylių toliau negu ji yra dabar. Žemyno vakarinė dalis vis dar buvo iškilusi, bet net ir į šituos regionus vėliau įsiveržė tiek šaurinė jūra, tiek Ramusis vandenynas, kuris nusitęsė į rytus iki Dakotos Juodųjų kalnų regiono.

Tai buvo gėlo vandens amžius, kurį apibūdina daugybė sausumos ežerų, kaip tą rodo gausus kiekis gėlo vandens suakmenėjusių liekanų Kolorado, Montanos, ir Vajomingo vadinamuosiuose Morisono klotuose. Šitų sujungtų druskingo ir gėlo vandens nuosėdų storis svyruoja nuo 2.000 iki 5.000 pėdų; bet šituose sluoksniuose yra labai mažai kalkakmenių.

Toji pati poliarinė jūra, kuri nusitęsė taip toli žemyn per Šiaurės Ameriką, lygiai taip užliejo visą Pietų Ameriką, išskyrus netrukus atsirasiančius Andų kalnus. Didžioji dalis Kinijos ir Rusijos buvo apsemta, bet didžiausias vandens įsiveržimas buvo Europoje. Būtent šito nugrimzdimo metu susiformavo pietinės Vokietijos gražus litografinis akmuo, tie sluoksniai, kuriuose suakmenėjusios liekanos, tokios, kaip senųjų vabzdžių nuostabiausi sparnai, yra išsilaikę tarsi tik nuo vakar.

Šito amžiaus flora buvo labai panaši į ankstesniojo amžiaus. Paparčiai išliko, tuo tarpu spygliuočiai ir pušys ėmė vis labiau ir labiau panašėti į šiaurines rūšis. Šiek tiek anglies vis dar formavosi palei šiaurinius Viduržemio jūros krantus.

Jūrų sugrįžimas pagerino klimatą. Koralai išplito po Europos vandenį, įrodydami, jog klimatas vis dar buvo švelnus ir vienodas, bet jie daugiau niekada nebesirodė lėtai vėstančiose poliarinėse jūrose. Šitų laikų jūrinė gyvybė pagerėjo ir smarkiai išsivystė, ypač Europos vandenyse. Tiek koralai, tiek jūrinės lelijos laikinai pasirodė daug gausesniais kiekiais negu iki tol, bet tarp vandenyno nestuburinės gyvybės viešpatavo amonitai, jų vidutinis dydis svyravo nuo trijų iki keturių colių, nors viena rūšis pasiekė aštuonių pėdų skersmenį. Pinčių buvo visur, ir tiek sepijos, tiek austrės vystėsi toliau.

Prieš 110.000.000 metų jūrinės gyvybės potencialai skleidėsi toliau. Jūros ežys buvo viena iš nuostabiausių šitos epochos mutacijų. Krabai, omarai, ir šiandieninių

vėžiagyvių tipai subrendo. Žuvų šeimoje įvyko akivaizdūs pakitimai, iš pradžių atsirado eršketo tipas, bet žiauriosios jūros gyvatės, kilusios iš sausumos roplių, vis dar knibždėte knibždėjo visose jūrose, ir jos grasino sunaikinti ištisą žuvų šeimą.

Visų pirma, šitas amžius ir toliau buvo išimtinai dinozaurų amžius. Sausumoje jie tiek išplito, jog dvi rūšys buvo nuėjusios į vandenį, kad išsilaikytų per ankstesnį jūrų įsiveržimo periodą. Šitos jūros gyvatės evoliucijoje reiškia žingsnį atgal. Tuo metu, kada kai kurios naujos rūšys vystosi pirmyn, tai kai kurios kitos rūšys išlieka pastovios, o dar kitos regresuoja, sugriždamos į ankstesniąją būseną. Ir būtent šitaip atsitiko, kada šitie du roplių tipai apleido sausumą.

Laikui einant, jūrinės gyvatės išaugo iki tokio dydžio, jog tapo labai nerangiomis ir galiausiai žuvo, nes neturėjo užtektinai didelių smegenų, kad pasirūpintų savo didžiulių kūnų saugumu. Jų smegenys svėrė mažiau negu dvi uncijas, nepaisant to fakto, kad šitie didžiuliai ichtiozaurai kartais išaugdavo iki penkiasdešimties pėdų ilgio, dauguma buvo daugiau negu trisdešimt penkių pėdų ilgio. Jūriniai krokodilai taip pat buvo regresavimas iš sausumos roplių tipo, bet ne taip, kaip jūros gyvatės, šitie gyvūnai padėti kiaušinių visada sugriždavo į sausumą.

Netrukus po to, kada dvi dinozaurų rūšys migravo į vandenį, bergždžiai mėgindamos save apsaugoti, tada kitos dvi rūšys dėl žiaurios gyvybės konkurencijos sausumoje buvo išvartytos į orą. Bet šitie skraidantys pterozaurai nebuvo vėlyvesniųjų amžių tikrųjų paukščių protėviai. Jie išsivystė iš šuoliuojančių dinozaurų, turėjusių tuščiaidurius kaulus, o jų sparnų sandara buvo panaši į šikšnosparnio, išskleistų sparnų ilgis siekė nuo dvidešimties iki dvidešimt penkių pėdų. Šitos senovinės skraidančios reptilijos išaugdavo iki dešimties pėdų ilgio, ir jos turėjo išsiskiriančius žandikaulius, labai panašius į šiandieninių gyvačių žandikaulius. Kažkurį laiką šitie skraidantys ropliai klestėjo, bet jiems nepavyko vystytis tokia kryptimi, kad galėtų išlikti kaip oro navigatoriai. Jie atstovauja neišlikusioms paukščių protėvių rūšims.

Šituo periodu padaugėjo vėžlių, iš pradžių pasirodžiusių Šiaurės Amerikoje. Jų protėviai čia atkeliavo iš Azijos per šiaurinę sausumos tiltą.

Prieš vieną šimtą milijonų metų roplių amžius artėjo į pabaigą. Dinozaurai, nepaisant visos savo didžiulės masės, buvo tiesiog besmegeniai gyvūnai, neturintys intelekto tam, kad pasirūpintų pakankamu kiekiu maisto išmaitinti tokius milžiniškus kūnus. Ir šitaip iš tikrųjų šitie nerangūs sausumos ropliai žūdavo visą laiką vis didesniais kiekiais. Nuo šiol, evoliucija remsis smegenų augimu, ne fizine kūno mase, ir smegenų vystymasis apibūdins kiekvieną vieną po kitos einančią gyvulinės evoliucijos ir planetinės pažangos epochą.

Šitas periodas, apimantis roplių išsivystymo aukščiausią viršūnę ir nuosmukio pradžia, užtruko beveik dvidešimt penkis milijonus metų, ir yra žinomas *jur*os vardu.

3. KREIDOS ETAPAS ŽYDINČIŲ AUGALŲ PERIODAS PAUKŠČIŲ AMŽIUS

Didysis kreidos periodas savo pavadinimą kildina iš jūrose išplitusių kreidą gaminančių vislių foraminiferių. Šitas periodas Urantiją atveda beveik prie ilgalaikio roplių viešpatavimo pabaigos ir paliudija žydinčių augalų ir paukščių atsiradimą sausumoje. Taip pat tai yra kontinentų dreifo

689 puslapis

vakarų ir pietų kryptimis pabaigos laikas, kurį lydi milžiniški plutos deformavimai ir su tuo sutampantys labai išplitę lavos tekėjimai ir didžiulė ugnikalnių veikla.

Baigiantis ankstesniajam geologiniam periodui, didelė dalis kontinentinės sausumos buvo iškilusi virš vandens, nors vis dar nebuvo kalnų keterų. Bet tebesitęsiant kontinentinės sausumos dreifui, jis susidūrė su pirmąją didžiule kliūtimi giliame Ramiojo vandenyno dugne. Šitas geologinių jėgų susidūrimas suteikė impulsą ištisos didžiulės šiaurinių ir pietinių kalnų grandinės, nusitęsiančios nuo Aliaskos žemyn per Meksiką iki Horno Kyšulio, susidarymui.

Tokiu būdu šitas periodas geologijos istorijoje tampa *šiuolaikinių kalnų susidarymo etapu*. Iki šito laiko buvo nedaug kalnų keterų, buvo tiesiog didžiulio pločio sausumoje iškilę kalvagūbriai. Dabar Ramiojo vandenyno pakrantės ruožas ėmė kilti, bet jis buvo išsidėstęs septynis šimtus mylių į vakarus nuo dabartinės pakrančių linijos. Sieros kalnai ėmė formuotis, jų aukso turintys kvarco sluoksniai yra šitos epochos lavos tekėjimų produktas. Šiaurės Amerikos rytinėje dalyje Atlanto jūros spaudimas taip pat darė savo, kad sukeltų sausumos iškilimą.

Prieš 100.000.000 metų Šiaurės Amerikos kontinentas ir dalis Europos buvo gerokai virš vandens. Amerikos kontinentų iškraipymas tęsėsi, sukeldamas pasikeitimus Pietų Amerikos Anduose ir Šiaurės Amerikos vakarinių lygumų palaipsnių iškilimą. Didžioji Meksikos dalis nugrimzdo po jūra, o pietinis Atlantas įsiveržė į Pietų Amerikos rytinę pakrantę, galiausiai pasiekdamas dabartines pakrantes. Tuomet Atlanto ir Indijos vandenynai buvo maždaug ten, kur yra ir dabar.

Prieš 95.000.000 metų Amerikos ir Europos sausumos masės pradėjo vėl grimzti. Pietinės jūros pradėjo veržtis į Šiaurės Ameriką ir palaipsniui nusitęsė į šiaurę, kad susijungtų su Arkties vandenynu, ir tai buvo antras dydžiu kontinentų apsėmimas. Kada šita jūra galiausiai pasitraukė, tada ji žemyną paliko maždaug tokį, koks jis yra dabar. Prieš prasidedant šitam didžiuliam užtvindymui, rytinės Apalačių aukštumos buvo susmukusios beveik iki pat jūros lygio. Tie daugiaspalviai gryno molio, dabar naudojamo įvairiems molio dirbiniams, sluoksniai buvo pakloti Atlanto pakrantės regionuose per šitą amžių, vidutinis jų storis siekia maždaug 2.000 pėdų.

Didžiulė ugnikalnių veikla vyko į pietus nuo Alpių ir išilgai dabartinės Kalifornijos pakrantės ruožo kalnų. Didžiausios plutos deformacijos per milijonų milijonus metų įvyko Meksikoje. Didžiuliai pasikeitimai taip pat įvyko Europoje, Rusijoje, Japonijoje, ir Pietų Amerikos pietinėje dalyje. Klimatas vis labiau įvairėjo.

Prieš 90.000.000 metų iš šitų ankstyvųjų kreidinių jūrų pasirodė gaubtasėkliai augalai ir greitai išplito po žemynus. Šitie sausumos augalai *staiga* pasirodė kartu su figmedžiais, magnolijomis, ir tulpmedžiais. Tuoj po šito laiko plačiai išplito Europoje ir Šiaurės Amerikos vakarinėse lygumose figmedžiai, duonmedžiai, ir palmės. Jokių naujų sausumos gyvūnų neatsirado.

Prieš 85.000.000 metų Beringo sąsiauris užsidarė, atkirsdamas šiaurinių jūrų vėstančius vandenį. Iki to laiko Atlanto-Golfo vandenų jūrinė gyvybė ir Ramiojo vandenyno gyvybė labai smarkiai skyrėsi, dėl šitų dviejų vandens baseinų temperatūrų skirtumo, kuri dabar tapo vienoda.

Kreidos ir glaukonito nuosėdos suteikė pavadinimą šitam periodui. Šitų laikų nuosėdos yra įvairiaspalvės, susidedančios iš kreidos, skalūno, smiltainio,

690 puslapis

ir nedidelio kiekio kalkakmenio, kartu su prastos rūšies anglimi arba lignitu, ir daugelyje regionų jos turi naftos. Šitų sluoksnių storis svyruoja nuo 200 pėdų, o kai kuriose vietose iki 10.000 pėdų Šiaurės Amerikos vakarinėje dalyje ir daugelyje Europos vietovių. Palei Uolinių kalnų rytinę sieną šitie klodai gali būti pastebimi kylančiose kalnų papėdėse.

Visame pasaulyje šituos sluoksnius persmelkia kreida, ir šitie poringi pusiau uoliniai sluoksniai surenka vandenį į atverstas uolienu atodangas ir jį nuleidžia žemyn, kad vandeniu aprūpintų didelę dalį šiandieninių sausringų žemės regionų.

Prieš 80.000.000 metų didžiuliai sukrėtimai vyko žemės plutoje. Kontinentinio dreifo judėjimas vakarų kryptimi artėjo prie sustojimo, ir žemyninės masės, besidriekiančios gilyn į sausumą, lėtos inercijos milžiniška energija į viršų išlankstė Ramiojo vandenyno pakrantės ruožą tiek Šiaurės, tiek Pietų Amerikoje ir sukėlė giluminius atsakomuosius pakitimus palei Ramiojo vandenyno krantus Azijoje. Šitas aplink Ramujį vandenyną sausumos iškilimas, kurio kulminacija tapo šiandieninės kalnų grandinės susiformavimas, yra daugiau negu dvidešimt penkių tūkstančių mylių ilgio. Ir tie sukrėtimai, kurie lydėjo šitą iškilimą, buvo didžiausi paviršiaus iškraipymai, kurie vyko nuo pat to laiko, kada Urantijoje atsirado gyvybė. Lavos tekėjimai, tiek virš žemės, tiek ir po ja, buvo labai didžiuliai ir plačiai išplitę.

Prieš 75.000.000 metų pažymima kontinentų dreifo pabaiga. Nuo Aliaskos iki Rago kyšulio ilgos Ramiojo vandenyno pakrantės kalnų virtinės buvo užbaigtos, bet kelių vis dar buvo labai nedaug.

Sustabdyto žemynų dreifo atgalinės jėgos poveikis tęsė Šiaurės Amerikos vakarinių lygumų iškėlimą, tuo tarpu rytuose Atlanto vandenyno pakrantės susmukę Apalačių kalnai kilo tiesiai į viršų, su mažais pokrypiais arba visai be jų.

Prieš 70.000.000 metų įvyko plutos deformavimai, susiję su Uolinių kalnų regiono maksimaliu iškėlimu. Didžiulis uolienu segmentas buvo išstumtas iš penkiolikos mylių gilumos į paviršių Britų Kolumbijoje; čia kambro uolienos yra išstumtos įstrižai virš kreidinių sluoksnių. Uolinių kalnų rytiniame šlaite, netoli Kanados sienos, buvo kitas įspūdingas išstūmimas ant viršaus; čia gali būti užtinkami ikigyvybiniai akmens sluoksniai, išstumti virš tuometinių nesenų kreidinių nuosėdų.

Tai buvo ugnikalnių aktyvumo amžius visame pasaulyje, dėl ko atsirado daug mažų izoliuotų ugnikalnių kraterių. Povandeniniai ugnikalniai išsiveržė paskendusiu Himalajų regione. Didelė dalis Azijos likusios teritorijos, įskaitant ir Sibirą, taip pat vis dar buvo po vandeniu.

Prieš 65.000.000 metų įvyko vienas didžiausių lavos tekėjimų per visą laiką. Šitų ir ankstesniųjų lavos tekėjimų nuosėdos gali būti surandamos Amerikose, Šiaurės ir Pietų Afrikoje, Australijoje, ir Europos kai kuriose dalyse.

Sausumos gyvūnai buvo mažai pasikeitę, bet dėl didesnio kontinentų iškėlimo, ypač Šiaurės Amerikoje, jie greitai dauginosi. Šiaurės Amerika buvo šitų laikų sausumos gyvūnų evoliucijos didžioji arena, nes didesnė Europos dalis buvo po vandeniu.

Klimatas vis dar buvo šiltas ir vienodas. Arktiniuose regionuose oras buvo toks, koks yra dabartinis klimatas Šiaurės Amerikos centrinėje ir pietinėje dalyse.

Vyko didžioji augalinės gyvybės evoliucija. Tarp sausumos augalų viešpatavo gaubtasėkliai, ir pirmą kartą atsirado daugelis šiandieninių medžių, įskaitant

691 puslapis

bukmedį, beržą, ąžuolą, riešutmedį, jovarą, klevą, ir šiuolaikines palmes. Buvo gausu vaisių, žolių, ir javų, ir šitos sėklinės žolės ir medžiai augalų pasauliui buvo tuo, kuo žmogaus protėviai buvo gyvūnų pasauliui—jie pagal svarbą evoliucijoje užėmė antrąją vietą, nusileisdami tik paties žmogaus atsiradimui. *Staiga* ir be ankstesnio laipsniškumo, didžioji žydinčių augalų šeima mutavo. Ir šita naujoji flora greitai paplito po visą pasaulį.

Prieš 60.000.000 metų, nors sausumos ropliai nyko, bet dinozaurai tebebuvo sausumos monarchai, dabar ėmė viešpatuoti mėsdžiū dinozaurų šokinėjančių mažesnių kengūrų rūšių judresni ir aktyvesni tipai. Bet šiek tiek anksčiau pasirodė žolėdžiū dinozaurų nauji tipai, kurių spartus išplitimas buvo dėl sausumos augmenijos žolinės šeimos atsiradimo. Vieni iš šitų naujų žolė ēdančių dinozaurų buvo tikri keturpėdžiai, turėję dvejus ragus ir panašų į kyšulį pečių antbriaunį. Atsirado sausumos vėžlių rūšis, dvidešimties pėdų skersmens, kaip atsirado ir šiuolaikiniai krokodilai ir tikrosios

šiandieninių rūšių gyvatės. Didžiuliai pakitimai vyko tarp žuvų ir kitokios jūrinės gyvybės.

Ankstesniųjų amžių braidžiojantys ir plaukiojantys ikipaukščiai nepatyrė sėkmės ore, nepasisėkė ir skraidantiems dinozaurams. Tai buvo trumpalaikės rūšys, kurios greitai išnyko. Jos, taip pat, patyrė dinozaurų likimą, buvo sunaikintos, nes turėjo per mažai smegenų, palyginus su savo kūno dydžiu. Šitas antrasis mėginimas sukurti gyvūnus, kurie galėtų skristi atmosferoje, sužlugo, kaip sužlugo ir nesėkmingas mėginimas sukurti šitame ir ankstesniame amžiuje žinduolius.

Prieš 55.000.000 metų evoliucinį žengimą pirmyn pažymėjo *staigus* pirmųjų *tikrų paukščių*, mažyčio, panašaus į karvelį, tvarinio, kuris buvo visos paukščių gyvybės protėvis, atsiradimas. Tai buvo trečiasis skraidančiųjų tvarinių tipas, kuris pasirodė žemėje, ir jis iškilo tiesiogiai iš roplių grupės, ne iš savo amžininkų skraidančių dinozaurų ir ne iš ankstesniųjų dantis turėjusių sausumos paukščių tipų. Ir tokiu būdu, šitas periodas yra žinomas kaip *paukščių amžius*, taip pat roplių nykimo amžius.

4. KREIDOS PERIODO PABAIGA

Didysis kreidinis periodas artėjo prie pabaigos, o jo užbaigimas žymi didžiųjų jūros įsiveržimų į kontinentus pabaigą. Ypač tai pasakytina apie Šiaurės Ameriką, kur iki tol buvo lygiai dvidešimt keturi dideli potvyniai. Ir nors vėliau buvo mažesnių nugrimzdimų, bet nė vieno iš jų negalima sulyginti su plačiais ir ilgalaikiais jūrų įsiveržimais per šitą amžių ir per ankstesnius amžius. Šitie besikeičiantys periodai, kada viešpataudavo tai sausuma, tai jūra, vyko ciklais, apimančiais milijonus metų. Buvo amžiaus ilgumo ritmas, susijęs su vandenyno dugno ir žemyninės sausumos lygių kilimu ir smukimu. Ir šitie patys ritminiai plutos judėjimai nuo šio laiko tęsis per visą žemės istoriją, tik rečiau ir mažesniu laipsniu.

Šitas periodas taip pat liudija žemynų dreifo pabaigą ir šiuolaikinių Urantijos kalnų susiformavimą. Bet žemyninių masų spaudimas ir jų amžius trukusio dreifo sustabdyta jėga kalnų susidarymui nėra išskirtiniai poveikiai. Pagrindinis ir esminis faktorius, nulemiantis kalnų virtinės vietovę, yra iki to laiko buvusi sausumos žemuma, arba įduba, kuri per ankstesnius amžius buvo užpildyta santykinai lengvesnėmis

692 puslapis

sausumos erozijos ir jūrų dreifo nuosėdomis. Šitų lengvesnių uolienu plotai kartais siekia nuo 15.000 iki 20.000 pėdų storį; todėl, kada pluta veikia spaudimas, atsiradęs dėl bet kokios priežasties, tada šitie lengvesni plotai pirmieji susilamdo, susilanksto, ir kyla į viršų tam, kad suteiktų kompensuojantį prisiderinimą prie besivaržančių ir besipriešinančių jėgų ir spaudimo, veikiančių žemės plutoje ar po pluta. Kartais tokie sausumos išstūmimai įvyksta be susilankstymo. Bet kas susiję su Uolinių kalnų iškilimu, tai čia vyko didžiulis susilankstymas ir slinkimas į viršų, kartu su įvairių sluoksnių, tiek požeminių, tiek paviršinių, milžinišku išstūmimu.

Seniausi pasaulio kalnai yra išsidėstę Azijoje, Grenlandijoje, ir šiaurinėje Europoje tarp senesniųjų rytų-vakarų sistemos kalnų. Vidutinio senumo kalnai yra toje grupėje, kuri yra aplink Ramųjį vandenyną ir antroje Europos rytų-vakarų sistemoje, kuri susidarė maždaug tuo pačiu metu. Šitas gigantiškas iškilimas yra beveik dešimties tūkstančių mylių ilgio, nusidriekiantis nuo Europos iki Vest Indijos sausumos iškilimų. Jauniausi kalnai yra Uolinių kalnų sistemoje, kur, per amžius, sausumos iškilimai buvo atsiradę tam, kad pakaitomis juos užlietų jūra, nors kai kurios aukštesnės sausumos vietos likdavo salomis. Po vidutinio amžiaus kalnų susiformavimo, buvo iškelta tikra kalnų aukštuma, kuri turėjo lemti, vėliau, būti išskaptuota į šiandieninius Uolinius kalnus sujungto gamtos jėgų meniškumo dėka.

Šiandieninis Šiaurės Amerikos Uolinių kalnų regionas nėra pirminis sausumos iškilimas; tas iškilimas labai seniai buvo erozijos sulygintas, tada buvo vėl iš naujo iškeltas. Dabartinių kalnų virtinės priekis yra tai, kas yra likę iš liekanų tos pirminės virtinės, kuri buvo iškelta iš naujo. Paiko Viršukalnė ir Longo Viršukalnė yra puikūs šitų kalnų aktyvumo, apimančio dvi ar daugiau negu dvi kalnų gyvenimo kartas, pavyzdžiai. Šitos dvi viršukalnės buvo iškilusios virš vandens per keletą ankstesniųjų potvynių.

Biologiniu, o taip pat ir geologiniu požiūriu tai buvo amžius, kupinas įvykių ir aktyvumo sausumoje ir po vandeniu. Jūros ežių pagausėjo, tuo tarpu koralų ir jūrinių lelijų sumažėjo. Amonitai, kurie per ankstesnįjį amžių turėjo didžiulės įtakos, taip pat sparčiai nyko. Sausumoje paparčių miškus didele dalimi pakeitė pušys ir kiti šiuolaikiniai medžiai, įskaitant gigantiškas visžales sekvojas. Šito periodo pabaigoje, tuo metu, kai placentiniai žinduoliai dar nėra atsiradę, biologinė arena yra visiškai parengta, ateinančiame amžiuje, atsirasti ankstyviesiems ateities žinduolių tipų protėviams.

Ir šitaip baigiasi pasaulio evoliucijos ilga era, trukusi nuo sausumos gyvybės aušros pasirodymo iki ne tokių senų laikų, kada atsirado žmoniškųjų rūšių ir jų tolimesniųjų atšakų betarpiški protėviai. Šitas, *kreidinis amžius*, trunka penkiasdešimt milijonų metų ir užbaigia sausumos gyvybės ikižinduolinę erą, kuri nusitęsia per vieno šimto milijonų metų periodą, ir yra žinoma kaip *mezozoinė* era.

[Pateikta Nebadono Gyvybės Nešėjo, paskirto į Sataniją ir dabar veikiančio Urantijoje.]

[Ankstesnis dokumentas](#) | [Kitas dokumentas](#) | [Turinys](#)

© 2004 Urantijos Fondas. Visos teisės yra saugomos.
